

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Dr Zuzanna Stromenger

Pani dr Zuzanna Stromenger, jedna z pierwszych absolwentek Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Łódzkiego, urodziła się 25 grudnia 1925 r. w Warszawie. Lata okupacji spędziła w Warszawie, gdzie uczestniczyła w tajnych kompletach i w czerwcu 1944 r. zdała egzamin maturalny. Na początku lat czterdziestych podjęła pracę w służbie zdrowia. Podczas Powstania Warszawskiego współdziałając z AK została zaprzysiężona i zaszeregowana w Wojskowej Służbie Kobiet.

Za zasługi powstańcze odznaczona została m.in. Medalem Zwycięstwa i Wolności (1980), Warszawskim Krzyżem Powstańczym (1982), odznaką pamiątkową „Akcji Burza” (1994) i mianowana na stopień podporucznika Wojska Polskiego (2002).

W marcu 1945 r. rozpoczęła studia na funkcjonującym już w Łodzi Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UŁ. Dzięki szerokiej wiedzy i ugruntowanym zainteresowaniom naukowym w maju 1946 r. będąc jeszcze studentką, została najmłodszą asystentką prof. dr hab. Leszka Kazimierza Pawłowskiego, kierownika Zakładu Zoologii Ogólnej i Ekologii Zwierząt UŁ. W tym okresie prowadziła też zajęcia zlecone na Wydziale Farmacji, na Kursach Wstępnych UŁ i w Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego.

W czerwcu 1950 r., jako pierwsza absolwentka Zakładu, uzyskała stopień magistra filozofii w zakresie zoologii na podstawie rozprawy pt. *Badania nad rozrodczością pijawek z rodzaju Erpobdella de Blainville*. Wkrótce po otrzymaniu magisterium podjęła pracę w Muzeum Przyrodniczym i w Państwowej Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi. W tym okresie uzyskała tzw. aspiranturę, w trakcie której przygotowała pracę kandydacką (odpowiednik dzisiejszej rozprawy doktorskiej) pt. *Cykle roczne wioślarek (Cladocera) w stawach rybnych*. Pracę wykonała pod kierunkiem prof. dr hab. Tadeusza Wolskiego w Zakładzie Anatomii Porównawczej i Systematyki Zwierząt UŁ. Stopień kandydata nauk biologicznych (doktora) nadano Jej wiosną 1957 r.

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Lata pięćdziesiąte i sześćdziesiąte były bardzo ważne w życiu i twórczości dr Stromenger. W okresie tym nadzwyczaj aktywnie uczestniczyła w działalności Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Po przeprowadzce do stolicy odbyła szereg podróży zagranicznych. Postępujące pogorszenie wzroku pozbawiło ją możliwości prowadzenia badań eksperymentalnych i nakierowało zainteresowania naukowe na zagadnienia teoretyczne. Pani dr Zuzanna Stromenger może się poszczycić imponującym dorobkiem w zakresie propagowania wiedzy przyrodniczej, zwłaszcza zaś biologii, etologii i ekologii zwierząt, zagadnień ewolucjonizmu oraz seksuologii i etologii człowieka. Jest autorką lub współautorką 14 książek, około 300 artykułów popularnonaukowych, licznych przekładów z literatury obcej, haseł encyklopedycznych, audycji radiowych oraz wykładów wygłaszanych w ramach działalności TWP i towarzystw naukowych. Oprócz książek i artykułów o charakterze popularyzatorskim opublikowała szereg wartościowych prac naukowych i wygłosiła cykle wykładów dla studentów wyższych uczelni Warszawy i Łodzi oraz dla uczestników kursów naukowych.

Wśród opublikowanych przez nią książek chyba najwięcej oceniane są tomy poświęcone kotom, których jest wybitnym znawcą i miłośnikiem. Zawierają one nie tylko interesujące dane o pochodzeniu tych zwierząt, rasach, przystosowaniach i metodach hodowli, ale przede wszystkim opisy zwyczajów, oparte na własnych obserwacjach Autorki.

Szereg książek Zuzanny Stromenger poświęconych tematyce ewolucyjnej: *Zwierzęta z rodowodem* (Iskry, 1973), *Dziwny Świat zwierząt* (PWRiL, 1983) *Przystosowani pożyją dłużej* (Śląsk, 1985), *Zwierzęta wciąż nieznanne* (Książka i Wiedza, 1999) napisanych jest świetnym językiem i popartych bogatym materiałem faktograficznym. To rzetelne źródło wiedzy o mechanizmach doboru naturalnego, kierunkach ewolucji, a także o zachowaniach i zwyczajach zwierząt.

Ważny nurt twórczości dr Stromenger stanowią etologia człowieka i seksuologia. Podsumowaniem tych zainteresowań jest wydana w 2003 roku książka *W niewoli płci. Geneza i funkcje płciowości – historia naturalna zachowań seksualnych*.

Duże uznanie i popularność przyniosły Pani Stromenger wygłaszane przez nią na antenie Programu I Polskiego Radia pogadanki radiowe, zwłaszcza audycje cykliczne *Przyrodnik odpowiada*, *Tajemnice biologii* oraz artykuły przeglądowe i popularnonaukowe publikowane zarówno w prasie codziennej jak i w periodykach specjalistycznych.

Równolegle z działalnością publicystyczną pozostaje w kontaktach z uczelniami wyższymi i centrami szkolenia podyplomowego.

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Ważnym polem twórczości dr Stromenger są przekłady książek oraz redakcja naukowa wielu dzieł naukowych, które odegrały ogromną rolę nie tylko w podniesieniu poziomu wiedzy przyrodniczej społeczeństwa, ale też, w okresie izolacji od zagranicznych ośrodków naukowych, kształtowały światopogląd polskich elit intelektualnych.